

Nr. 68. 25. sierpnia 1944. W. P. Rok VI.

I. SPRAWY POLSKIE.

Komunikat gen. Bora donosi 20. VIII, iż rej. St. Miasta jest cały dzień pod ogniem. Uderzenie niem. na Leszno i Nałewki. Załogi barykad na Nałewkach rozbiły 3 czołgi "Goliat" sterowane automatycznie.

Rozgł. Błyskawica donosi, iż główny bastion niem. centrala telef. przy ul. Zielnej została zdobyta przez A. K. 20-go. Padło 36 Niemców, 114 dostało się do niewoli. Niemcy próbowali odbić gmach przy pomocy czołgów, lecz atak został odparty. Ul. Królewska jest wielkim omentarzyskiem czołgów niem. Na ul. Grzybowskiej zdobyliśmy kilka tys. granatów. Niemcy w uniwersytecie zaopatrywani są z powietrza.

Min. wyzn. rel. i osw. publ. wezwał 20-go w przemówieniu cały świat, aby zaprotestował przeciw gwałtom niem. w Warszawie.

21-go gen. Bór komunikuje: Natarcia niem. trwają w d.c. na St. Miasto. Artyleria niem. ostrzeliwuje Leszno. Oddz. A. K. wyparte zostały z gmachu Fizyki Politechniki. Inżynierowie i technicy przeszli do wyrobu amunicji i wozów pancernych. Opancerzono już jeden samochód, próby dały pozytywne wyniki kule nie przebijały pancerza.

Komunikat gen. Bora z dn. 22-go podaje, iż bombardowanie i ostrzeliwanie Warszawy trwa nadal. Odbity został Bank Polski, odparto atak na pałac Radziwiłła przy ul. Bielańskiej. "Błyskawica" podaje 22-go, iż na ul. Żmudzkie zniszczony został czołg niem. Duże zespoły tygrysów ostrzeliwują ul. Muranowską. Podstacja telef. przy ul. Piusa została zdobyta przez Polaków, 100 Niemców dostało się do niewoli 50 padło. Podczas wypadu pol. na g. tto zginął zast. naczel. Związku Harcerstwa pol. por. Piotr, odznaczony poprzedniego dnia Krzyżem Virtuti Mil. Gmach Arsenaku t. zw. Czerwony Budynek został utracony, natomiast odzyskano gmach fizyki Politechniki.

Komunikat Bora z dn. 23-go donosi, że w d.c. toczą się zacięte walki o St. Miasto, oraz na ul. Wspólnej i Nowkowskiego. Zdobyto ważny punkt panujący nad N. Świątem i Krakowskim Przedm., 50 Niemców padło, 60 dostało się do niewoli. Kościół św. Krzyża został przez Niemców spalony. Zdobyta została restauracja "Cristal" na rogu Brackiej. Używanie arterii Grójecka-Al. Jerozol. - most Poniatowskiego przez Niemców jest utrudnione dzięki opanowaniu narożnika ul. Marszałkowskiej

i Alei. Walczący zostali zasileni oddział. A. K. z prowincji. Ks. Biskup pol. Gawlina zwrócił się do Watykanu o pomoc dla walczącej Warszawy.

Wojska pol. walczące w Normandii odegrały w działaniach wybitną rolę. Gdy Polacy przystąpili do walki pod Caen sprzymierzeni rozpoczęli wielki manewr okrążający wojska niem. pod Falaise. Po całotygodniowej walce Polacy przeszli rzekę Dives i przez zajęcie Chamboix zamknęli pierścień okrążający, walcząc w b. trudnych warunkach. Niemcy gwałtownie atakowali, usiłując pierścień przezwyciężyć. Walki były tak zacięte, że oficerowie sztabowi walczyli gołymi szablami, jednak Polacy wytrzymali i dopuścili do rozerwania pierścienia. Ilość jeńców wziętych przez dywiz. pol. wynosi ponad 3 tys. Do 1-szej armii kanad. w skład której wchodzi dywiz. pol. przesłał d-cy gen. Maczkowi nast. telegram: "gratuluje ważnej i wspaniałej roli, jaką dywiz. pol. pod pańskim dowództwem odegrała w walkach pod Falaise. 1-sza armia kanad. jest dumna, iż w szeregach jej walczy dywizja pol."

Pan Prezydent R. P. nadesłał Naczelnemu Wodzowi nast. pismo: "Uprzejmie proszę Pana Generała o przesłanie d-cy dywiz. walczącej w pżn. Francji moich sków uznania za ostatnie wspaniałe zwycięstwo."

Nad Adriatykiem wojska niem. znajdują się w pełnym odwrocie ścigane przez wojska pol., które odrzuciły Niemców na lewy brzeg Metauro. Z wojskami pol. współdziałają oddziały włoskie. "Błyskawica" przesyła co dnia pozdrowienia dla żołnierzy pol. walczących we Francji i we Włoszech od A. K.

Jeden z dzienników amer. umieszcza artykuł omawiający apel kobiet pol. w Warszawie do Ojca św., wyrzucający z goryczą brak odpowiedniej pomocy dla Warszawy ze strony stolicy Apostolskiej.

Partia Pracy przesłała pozdrowienia dla ochotników i chłopów walczących w Warszawie. "Ci dzielni i zdyscyplinowani kierownicy udowodnili, że należą się im pełne prawa kombatantów. Wszelka pomoc powinna być Polsce tak dżugo udzielana, dopóki nie odzyska ona pełnej niepodległości."

Amer. Związek Związków Zawodowych

reprezentujący 14 milionów obywateli przesłał odczwę do obrońców Warszawy. Odczwa mówi, iż świat cały zawsze podziwiał bohaterską walkę Warszawy o wolność od czasów Tad. Kościuszki, po przez Powstanie 1831 i 1863 r., rok Rewolucji 1905, wrzesień 1939 aż do chwili obecnej, w której robotnicy warszawscy chcieli znów za broń, by podjąć heroiczną walkę. Nie możemy dozwolnić, by Warszawa mogła zginąć z powodu braku amunicji. Odczwę kończy hołd dla walczącej Warszawy.

Radio niem. doniosło 22-go o przeprowadzanej mobilizacji na terenach Polski zajętej przez Sowiety. Polski Komitet Wyzwolenia ma wydać w tej sprawie odczwę.

II. WYDARZENIA NAJWAŻNIEJSZE.

Bitwa o Francję zbliża się ku końcowi. Paryż zdobyty, 3/4 Francji jest już w rękach aliantów. Rumunia kapitulowała. Król Michał wydał 23. VIII. proklamację do narodu rumuń., w której zawiadamia, że Rumunia przyjęła warunki rozjemstwa, postawione przez ZSRR, W. Brytanię i St. Zjednocz. Narody sprzym. gwarantują Rumunii niepodległość i niezależność wewnętrzną. Powstaje rząd w skład którego wchodzi przedstawiciele wszystkich partii. Rumunia odbierze tereny zabrane jej ostatnio w Siedmiogrodzie, w tym celu wojska rum. przekroczą granicę. Odczwa kończy się wezwaniem do mobilizacji i walki po stronie aliantów. Premierem rządu jest gen. Konstantin Sanatescu b. militarny attaché w Londynie, min. wojny gen. Rabawitz, w skład rządu wchodzi Maniu i Bratianu, szefem sztabu gen. Michail. 6-ta i 8-na armia niem. w Rumunia zagrożona, z flanków muszą się wycofywać nie mając czasu na zajmowanie się Rumuniami.

Rząd bułgarski zwrócił się 23-VIII. do rządu tureckiego z prośbą o przedstawienie aliantom warunków pokojowych.

III. SYTUACJA NA FRONTACH.

ZACHÓD: Gen. Montgomery wydał rozkaz do wojska stwierdzający całkowite zwycięstwo. Po 10-ciu dniach walki zlikwidowaliśmy znaczące siły niemieckie. Wątpię, czy kiedykolwiek w historii lotnictwo odegrało w działaniach wojennych taką rolę jak obecnie. Wiadomości nadchodzące z wszystkich frontów są niezwykle optymistyczne, widać już koniec wojny. Musimy wyteńczyć wszystkie siły, aby zwycięstwo było jaknajszersze. Gen. Patton doniósł, iż armia amer. zlikwidowała 109 tys. Niemców.

Gen. König d-ca franco. A. K. mianowany przez gen. de Gaulla i rząd tymczasowy wojskowym gubernatorem Paryża, komunikuje: 24. VIII. rząd tymczasowy wzwał ludność Paryża i jego okolic do ogólnego powstania; po 4-ro dniowych walkach Paryż jest wolny.

Komentator radia pol. w związku z uwolnieniem Paryża mówi: "Francja przeżywa szczęśliwą godzinę, Paryż został uwolniony przez wojska amer., ang. i polskie i jest dla nas przedmiotem dumy fakt, iż Polacy przyczynili się do oswobodzenia Paryża. Zdobycie stolicy Francji jest punktem zwrotnym tej wojny. Opór niem. załamany się w całej Francji z wyjątkiem części półn. wschodniej, która jest jeszcze w rękach niem. Zajęte zostały Lisieux, Deauville, i dotarło do Trouville. Wojska amer. dotarły do Marny i znajdują się w okolicach Chalons sur Marne. Na półdnie od Paryża wojska amer. zajęły Pithiviers i dochodzą do Troyes. Uderzenie amer. idzie w kierunku na Nancy i Strasburg. Wojska amer. i oddziały franco. A. K. opanowały Francję południową. Zajęte zostało Bordeaux, Franco. A. K. opanowała Perpignan na granicy hiszpańskiej. Równocześnie z Paryżem padła Marsylia. Amerykanie przebywają 220 km. w 8 dni zajęli Grenoble i dotarli do granicy szwajcarskiej. Komentarz B. B. C. pisze: jesteśmy w przededniu bitwy o Rzeszę, w której zostanie ona zaatakowana ze wszystkich stron i spustoszona nie tylko przez armię lądową lecz przed wszystkim przez lotnictwo.

1800 amer. bombowców bombardowało obiekty w Niemczech.

WSCHÓD: Wojska gen. Rokosowskiego rozpoczęły natarcie w kierunku na Warszawę. W Rumunii idzie uderzenie na Jassy. 22-go Jassy zostały zajęte. Bombardowano Constanzę. RAF bombardowała obiekty wojskowe w 7 krajach, w tym rafinerie nafty w Polsce. 21. VIII. Amerykanie bombardowali Nisz w Jugosławii. 22-go 750 bombowców amer. bombardowało obiekty na Śląsku, Odertal, oraz w Austrii.

DALEKI WSCHÓD: 20. VIII. zbombardowano Nagasaki. 21. VIII. odbyły się naloty na wyspie Kurylskie i Molukki. Amer. łodzie podwodne zatopiły 19 statków jap.

KOMEDIA SOWIECKA.

"Komitet Wyzwolenia" obraduje w Lublinie, wydaje dekrety i chodzi na nabożeństwa. Ci sami ludzie, którzy jeszcze pół roku temu w Warszawie otwarcie mówili o skomunizowaniu Polski, obecnie ubrali się w jagnięce skóry i udają baranki.

Cfiejalnie i "Komitet" i wojsko Berlinga nie mają nic wspólnego z komunizmem. Zdobyli sobie stronników nawet wśród ludzi szczerze polskich. Oto gen. Żeligowski zasłużony dowódca i niewątpliwie dobry Polak ogłasza manifesty do Rady Narodowej, żądając porozumienia z Sowiecami, jako ze Słowianami. Stary człowiek, zawsze skąby polityk, popychany przez innych i tym razem został wykorzystany. Jego głos ma utworzyć drogę "Komitetowi Wyzwolenia".

Jeśli jednak trochę pomyśleć, jeśli zestawieć fakty, to prawda wygląda zupełnie odwrotnie. Cały ten rzekomo polski aparat okaże się komedią, dekoracją, zwyczajnym oszustwem.

Przypomnijmy sobie jak było z państwami bałtyckimi. Najpierw garnizony sowieckie, potem obalenie rządów i wreszcie głosowanie pod przymusem za przyłączeniem do Związku Sow.

Przypomnijmy sobie mordy w więzieniach i Katyń.

Wreszcie to co się dzieje obecnie we Lwowie, gdzie członkowie A. K. siedzą pod zarzutem współdziałania z Niemcami, a dalsze aresztowania trwają.

Biało-czerwone flagi, orzełki, nabożeństwa, to chęć otumanienia społeczeństwa. Właściwe dążenie włączenia Polski do ZSRR zostanie wysunięte w odpowiednim czasie. Przygotowania do tego robi na oswobodzonym terenie NKWD. Narzędziem są tylko zdrajcy z Komitetu i armii Berlinga.

Ale plany te runą jak domek z kart. Walka Warszawy, to pierwszy sygnał. To pierwsze potknięcie się w zakłamaniu. Warszawie nie idzie na pomoc, ani armia czerwona ani jej część składowa armia Berlinga. i mniej mamy nadzieję, że nigdy do Warszawy nie wejdzie.

00==00

B R A N K A.

Tragicznie powtarzają się dzieje nasze. Zdawałoby się, iż przeżycia narodu naszego, zilustrowane "Branka" Grotgera należą do zamierzonej, niepowrotnej przeszłości.

A oto karton grotgerowski staje się znów naszą współczesną rzeczywistością.

Bunt zrywa się w duszy przeciw złowrogiemu losowi, jaki nam przypaść w udziale, bunt przeciw temu trudowi wieków, męce wieków, przeciw temu powtarzającemu się w dziejach naszych marnowaniu sił najlepszych, najmłodszych.

Bunt tym silniejszy, iż mogło być inaczej. Można było inaczej pokierować organizacją wojskową młodzieży, można było nieujawniać A. K. na tym terenie, można było skierować młodzież wcześniej ku Warszawie...

Nie na wiele przyda się jednakże rozmyślanie, "co by było, gdyby było". Raczej należy rozważyć, czy istotnie nie pozostaje nam nic - prócz rozpacz?

Jeden z naszych odwiecznych wrogów kończy swój żywot. Dobijają go na zachodzie wspólnym wysiłkiem zjednoczone dżonie narodów, walczących o prawo do życia w wolności. Ironia dziejów, rolę tę na wschodzie złożyła na barki naszego drugiego wroga. Tedy - gdy srogi los każe młodzieży naszej walczyć u boku tego naszego ociemniałego, niechże dzwiga ją na jej isticie krzyżowej drodze świadomość, iż męka swą przyspiesza koniec Niemców, iż dobija ich także, iż łączy się z wysiłkiem braci na zachodzie i południu.

A dalej. Koniec wojny z Niemcami zastanie tysiące młodzieży naszej pod bronią. Nie to, iż pod "sztandarami" tow. Berlinga. Ani on, ani tow. Wasilewska, ani nawet tow. Rola - Żymierski nie zdołają z młodzieżą tej zrobić komunistów. Natomiast ten nowy zaciąg przyspieszy zrzucenie maski dawnemu składowi tej armii.

A wreszcie. Co dyktuje Stalinowi stosowanie tego ostatniego środka? Jeśli brak rezerw - to świadczyłoby to o większej słabości Rosji, niżli można przypuszczać. Jeśli obawa przed powstaniem polskim, przed partyzantką polską - to byłoby to również stwierdzeniem tej słabości. Gorzej, gdyby brankę dyktowała bolszewikom jedynie chęć oczyszczenia tego terenu z żywiołu polskiego. Gorzej - ale jedynie czasowo.

Nie sfałszuje bowiem Stalin prawdę historyczną, iż żywioł polski dominuje na tym terenie. Nie pomoże bolszewikom ponowne forytowanie Ukraińców, boć oni sami nazywają ich "swołoczą". Dla nich samych polskość Lwowa jest faktem niezaprzeczonym.

Tedy nie należy rozpaczać ani z powodu ogólnopolskich, ani ze względu na przyszłość tego naszego terenu. Wojna musi się dobrze skończyć dla Polski i dla jej ziem kresowych. Z tą wiarą w sercu idą młodzi w przymusowy bój - zmierzając po drodze w miarę możliwości do A.K. Z tą wiarą w sercu zostajemy tu na terenie, przygotowując grunt dla ich powrotu pod własnym naszym sztandarem.

OO==OO

Z LWOVA:

W ostatnim tygodniu miasto nasze poruszone jest bezprawnym poborem młodzieży w latach od 18-75 roku życia. Pobór odbywa się po pisemnym wezwaniu. Zgłoszony bez względu na stan zdrowia jest uznany za zdolnego. Pobrani skoncentrowani przy ul. Pierackiego, większymi partiami odchodzą na piechotę do miejsca przeznaczenia. Polacy mają być wcielani w skład komunistycznej armii pol. Ukraińcy i Żydzi w skład armii sowieckiej. W ten sposób Moskale tanim kosztem usuwają z naszego terenu żywioł polski, najbardziej aktywny, a zwiększają kadry komunistycznej armii polskiej, chcąc wykazać przed światem jak bardzo Polacy ganiają się pod skrzydła komunizmu. Przemocą wziętych uważa się bowiem za ochotników.

Równocześnie z odejściem pierwszych poborowych, rozeszła się po Lwowie pogłoska, że w lasach janowskich napadły na idących bandy ukraińskie i mocno ich szereg przeczędziły. Podobno rannych jest około 200-tu.

We Lwowie zarejestrowano po odejściu Niemców 2000 Żydów, z czego 200 Żydów pochodzi ze Lwowa. Inni to Żydzi z prowincji i Ukrainy. Wśród wszystkich panuje nastrój przygnębienia. 10% zarejestrowanych to ludzie o pewnych wartościach moralnych, inni pochodzą ze świata przestępczego. Przetrwali grozę okupacji niem. dzięki swojej wytrzymałości i odporności, a także solidarności jaka panuje w tych sferach. Przedstawiają element najmniej pożądany w naszym państwie. U dzisiejszego okupanta wbrew przewidywaniom nie znajdują uznania. Moskale twierdzą, że są to burżuj, których należy zniszczyć, gdyż klasa robotnicza, proletariat żydowski zginął wymordowany przez Niemców.

OO==OO

Na fundusz prasowy złożono w rb: Tajga 50, Kalina 20, Rak 10, Marysia 3, Zosia 5, Oli 20, "13" 10, XY 33, Krak od Julka 500 ark. pap.
Na fundusz spożywczy: Lysy 100, Stenia 150, chleb, kasza, kawa, tytoń, płatki owsiane, sacharyna, bandaże, Litwin 50, Cdra 15, Nike 50, Antek 150, Żyrafa 20, Lysy 30, Maria 30, Józefa 6, M. D. 2 kg. maki, Stenia pecał, Leda 12, Gwiazdka 10, Chmura 20, Optyniasta 50, Parasol 10, Swit 40, Afryka 192, 2 chłoby, Stan St. 1000, W. G. 10, Ziutka płatki, pecał, Starzy 55, Zygmunt 10, Jerzyk 50, Zygmuntka Piła 10, Brak 10, Sobol 10, Luk 20, Burza 10.

OO==OO